

Μικρές ιστορίες της Ξάνθης
Short stories of Xanthi

Αναμνήσεις επί χάρτου
Paper Memories

© Φιλοπρόοδη Ένωση Ξάνθης
Λαογραφικό Μουσείο Ξάνθης
Αντίκα 7, 67100 Ξάνθη - Τηλ. 25410 25421
Progressive Association of Xanthi
7, Antika str., 67100 Xanthi-Greece.
Tel: (+30) 25410.25421
Email: fexanthis@gmail.com www.fex.org.gr
<http://fexblog.wordpress.com/>

Συντελεστές - Credits

Σύνταξη κειμένων: Αναστασία Ευθυμίου,
Συντηρήτρια Έργων Τέχνης, Κική Χριστοδούλου,
Ιστορικός Τέχνης-Μουσειολόγος,
Written by: Anastasia Efthymiou, Conservator of
Works of Art, Kiki Christodoulou, Art Historian -
Museologist

Επιμέλεια κειμένων: Αναστασία Ευθυμίου,
Κική Χριστοδούλου, Πασχάλης Ξάνθόπουλος,
Συντονιστής Πολιτιστικού Προγράμματος ΦΕΞ-Δ/της,
Editing by: Anastasia Efthymiou, Kiki
Christodoulou, Paschalis Xanthopoulos, Co-
ordinator of FEX's Cultural Program-Director.

Μετάφραση: Αναστασία Ευθυμίου
Translated by Anastasia Efthymiou

Τυπογραφικές διορθώσεις - Proofreading:
Τζένη Κατσαρή - Βαφειάδη
Tzeni Katsari - Vaphiadi

Σχεδιασμός εντύπου - Graphic design:
Αναστασία Καρυδοπούλου
Anastasia Karydoroulou

Εκτύπωση: Επικοινωνία Α.Ε.
Όπισθεν οικισμού Ηφαίστου - Έναντι
Πανεπιστημιούπολης
Τ. 25310 81149
Printing: Epikoionia Ltd.
Near Hefestos district, opposite the University Campus
e-mail: epikoionia.ae@gmail.com

Με την υποστήριξη του Ιδρύματος «Σταύρος
Νιάρχος»
With support from the Stavros Niarchos
Foundation

Οργάνωση - παραγωγή: ΦΕΞ
Production: FEX

ISBN: 978-960-99246-4-1

Αναμνήσεις επί χάρτου.

1. Εισαγωγή.

Το χαρτί στη σημερινή εποχή θεωρείται δεδομένο ως υλικό στην καθημερινότητά μας και στην τέχνη. Εντούτοις, δεν ήταν πάντα τόσο εύκολη η εύρεση του, ούτε η χρήση του, ούτε φυσικά ήταν πάντοτε τόσο φτηνό.

Έχει παίξει σημαντικό ρόλο στη ζωή των ανθρώπων από την απλή καθημερινή επικοινωνία μεταξύ τους, ως την τέχνη και τη διάδοση γνώσεων κι επιστημών. Συνέβαλλαν σε αυτό το μικρό του βάρος, το μέγεθος και η ευκολία της μεταφοράς του και σαφώς η ανακάλυψη και ανάπτυξη της τυπογραφίας.

Πως όμως γνωρίσαμε το χαρτί; Από πού ήρθε στην Ευρώπη και συνεπώς και στην Ελλάδα; Πως ξεκίνησε και τι συμβαίνει σήμερα; Είναι ερωτήματα που είναι χρήσιμο να απαντηθούν, καθώς και κάποια με τα οποία σχετίζεται η διατήρηση του χαρτιού στις μουσειακές συλλογές.

2. Ιστορικά στοιχεία.

Το χαρτί είναι μια Κινέζικη ανακάλυψη που χρονολογείται το 105 μ.Χ. από τους ίδιους τους Κινέζους. Τα υλικά προϋπήρχε, παραπλήσιο και με περίπλοκη διαδικασία παρασκευής. Στις αρχές του 2^{ου} αι. μ.Χ. όμως, η Αυτοκράτειρα ανέθεσε στον Τσ'άι Λουν¹ την ευθύνη να βρει μια σταθερή και ευκολότερη διαδικασία κατασκευής του.

Ο Τσ'άι Λουν πήρε καλάμια μπαμπού, κομμάτια από μετάξι, άλλα κουρέλια, ίνες κάνναβης, καολίνη και αμυλόκολλα και τα πολτοποιήσε, χτυπώντας τα μέσα σε νερό. Με τον τρόπο αυτό απομόνωσε την κάθε ίνα και έτσι ανέδειξε στο νέο υλικό ένα από τα δυνατότερα χαρακτηριστικά της βασικής του ουσίας, της κυτταρίνης: τη δυνατότητα να απλωθεί σε λεπτό φύλλο και την αντοχή του. Ο καολίνης στο χαρτί προσέδωσε αδιαφάνεια και η αμυλόκολλα, την ιδιότητα να μην διαχέεται το μελάνι στην επιφάνειά του.

Τον πολτό που προέκυψε, ο Τσ'άι Λουν τον

¹ Τεχνικός της αυλής της δυναστείας των Χαν.

Paper Memories

1. Introduction

In recent times, paper is the most widely used material in everyday life and in art. However paper in the past was never too easy to find, use, and of course never too cheap to afford.

Paper as a material has played a leading role in the past years in matters of mankind communication, Art, and the spread of knowledge and science. Contributors to its wide use, was the lightweight of the material, size, ease in transport, and of course the discovery and development of typography.

But how were we introduced to the paper as a material? Where from has it spread to Europe and subsequently to Greece? How was it developed, and what are the techniques today? These questions are useful to be answered as the paper making methods play a leading role in the preservation of paper in museum collections.

2. Historical background

Paper is a Chinese invention circa 105 A.D from the Chinese themselves. As a "real thing" paper and papermaking existed in China earlier than the above date, however in a similar form and with a more complex method of production. Early in the 2nd Century the Chinese Emperor assigned to Ts'ai Lun the task of developing a paper making process that is more stable and simple to use.

Ts'ai Lun used plant fibers, such as thin strips of rounded bamboo and hemp, waste pieces of silk, rags, starch as a sizing material and China clay and then beaded the suspension of the above materials in water until a pulp is formed.

The real advance of this paper making method was the isolation of cellulose, the primary component of all plants,